

*Світлана Зозуля,
кандидат історичних наук,
завідувач відділу науково-аналітичної обробки та поширення інформації у сфері освіти
Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського*

Періодичні видання як результат інформаційно-аналітичної діяльності освітянських бібліотек України: сучасний стан та тенденції розвитку

Проаналізовано періодичні видання як різновид інформаційної продукції книгозбірень. Обґрунтовано перспективу розроблення моделі галузевого інформаційно-аналітичного бюлетеня з психолого-педагогічних питань як одного з важливих напрямів науково-видавничої та інформаційно-аналітичної діяльності освітянських бібліотек, зокрема створення такого видання на базі ДНПБ України імені В. О. Сухомлинського.

Ключові слова: ДНПБ України імені В. О. Сухомлинського, інформаційна продукція, інформаційно-аналітична діяльність бібліотек, модель галузевого інформаційно-аналітичного періодичного видання, освітянські бібліотеки.

Постановка проблеми в загальному вигляді. На сучасному етапі стрімкого нарощення обсягів різноманітної інформації роль аналітичної діяльності в забезпеченні суспільних потреб значно актуалізувалась. Нині в Україні утвердилось сприйняття інформаційно-аналітичної діяльності (ІАД)

як невід'ємної складової науково-інформаційної роботи бібліотек. Інформаційно-аналітична продукція (ІАП) стала важливим засобом комунікації, своєрідним посередником між бібліотекою та користувачем. Тому, на наш погляд, вибірко-вий аналіз періодичних інформаційно-аналітичних видань.

що готуються провідними освітянськими бібліотеками, дасть можливість скласти уявлення про сучасний стан і тенденції ІАД мережі книгозбірень МОН України та НАПН України, допоможе запобігти механічному й беззастережному запозиченню, копіюванню наявного досвіду при розробленні моделі галузевого інформаційно-аналітичного видання (ГІАВ), сприятиме ефективному впровадженню інновацій у бібліотечну практику з урахуванням особливостей і потреб сучасних користувачів.

Ступінь вивчення теми. Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання порушеної проблеми, засвідчив, що в останнє десятиліття різноманітні аспекти ІАД бібліотек України все частіше висвітлюються на сторінках фахових періодичних видань, обговорюються учасниками наукових конференцій, семінарів, засідань "круглого столу". Зокрема, теоретичні питання розвитку понятійного апарату системи інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності управлінців бібліотечної сфери розглядали О. Карпенко, О. Кобелев, О. Пархоменко, Г. Сілкова, Н. Сляднева, Л. Філіпова та інші. Особливості організації інформаційно-аналітичної діяльності книгозбірень у контексті загальноцивілізаційних соціокультурних трансформацій вивчали переважно фахівці НБУ імені В. І. Вернадського: Н. Автономова, Г. Булахова, О. Буніна, Н. Вітушко, І. Вишневська, С. Дригайло, В. Пальчук, Л. Чуприна та інші.

Зауважимо, що проблемам створення моделі галузевого періодичного видання як різновиду науково-інформаційної продукції (НІП) у вітчизняних дослідженнях майже не приділено уваги. У поодиноких працях українських дослідників, зокрема О. Іващенко, котра посиляється здебільшого на досвід російських учених, описано загальні принципи та етапи моделювання журналів [3, с. 39–46]. Спробу аналізу технології створення вітчизняного інформаційно-аналітичного продукту здійснено В. Бондаренко. Вона наголошує на важливості забезпечення користувачів такими умовами, за яких передусім "скорочуються витрати часу, необхідні для ознайомлення з широким спектром різнопланової документації, а отже, вивільняється час для її аналізу й переосмислення" [1, с. 313].

Загалом аналіз стану вивченості означеної теми показує, що, незважаючи на дослідження окремих її аспектів, відсутні праці, присвячені комплексному дослідженню інформаційно-аналітичних періодичних бібліотечних видань.

Тому метою нашого дослідження став аналіз інформаційно-аналітичної продукції освітянських бібліотек як засобу налагодження комунікації між книгозбірнею й читачем, а також як способу оприлюднення аналітичної інформації з психолого-педагогічної тематики. *Завдання* статті полягають у потребі з'ясувати рівень забезпечення освітньої сфери науково-аналітичною інформацією з актуальних психолого-педагогічних питань; охарактеризувати інформаційні періодичні видання бібліотек за фізичною формою існування, тиражування та розповсюдження; науково обґрунтувати перспективу створення концептуальної моделі галузевого інформаційно-аналітичного періодичного видання з психолого-педагогічних питань на базі Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського (ДНПБ України імені В. О. Сухомлинського) як головного інформаційного центру освітньої галузі та науково-методичного центру мережі освітянських бібліотек, створеної згідно з Постановою Кабміну України від 30.10.1999 р. № 2018 [10].

Основний матеріал дослідження. Передусім зауважимо, що поняття "освітянські бібліотеки" у дослідженні вживаємо в значенні, прийнятому на рівні НАПН України, зокрема зафіксованому в "Положенні про мережу освітянських бібліотек МОН України та АПН України" (2003), як узгальної назви спеціальних педагогічних бібліотек або

структурних підрозділів освітянських установ та організацій і бібліотек навчальних закладів усіх типів та рівнів акредитації, підпорядкованих МОН України, місцевим органам управління освітою й АПН України. Вони акумулюють, зберігають та організують доступ до профільної документної інформації учасників науково-дослідної діяльності, навчально-виховного процесу, керівних кадрів, забезпечуючи тим самим інформаційні потреби педагогічної науки та освіти [9].

Протягом останнього десятиліття в Україні широко вживається термін "інформаційно-аналітична діяльність бібліотек", який став предметом вивчення багатьох українських вчених: В. Горового, С. Горової, Т. Гранчак, В. Ільганаєвої, О. Карпенка, О. Кобелева, В. Пархоменко, Г. Сілкової, Л. Філіпової та інших.

Досліджуючи проблеми ІАД освітянських бібліотек, зауважимо, що сутність інформаційної аналітики полягає в застосуванні методів аналітичного опрацювання інформації та використання наукових методів створення нових знань шляхом інтелектуального оброблення інформаційних масивів. Діяльність у цьому напрямі ДНПБ України імені В. О. Сухомлинського яскраво ілюструє саме такий підхід, де важливим елементом науково-інформаційної діяльності (НІД) є інформаційна аналітика, у процесі якої вирішується завдання якісно-змістовного перетворення первинної інформації в нові знання (вторинну інформацію) [4]. Фахівці цієї книгозбірні, зокрема П. Рогова, Т. Букшина, О. Карпенко та інші, досліджуючи інформаційну діяльність спеціальних наукових бібліотек, зазначають, що виникає певна трансформація інформаційної діяльності: вона починає тяжіти до науково-дослідної роботи (НДР). Від інформаційної діяльності в режимі "запит-відповідь" спеціальні бібліотеки переходять до конкретного забезпечення НДР. Цей вид діяльності все глибше проникає в творчий процес дослідників, збільшує можливості ефективного використання документів [11].

З-поміж найпоширеніших видів інформаційної діяльності бібліотек є інформаційні бюлетені, важливим етапом у підготовці яких є аналітичне опрацювання, що передбачає детальне вивчення й аналіз первинних документів, зіставлення та узагальнення інформації, внаслідок чого відокремлюється застаріла або неінформативна змістова частина. На сьогодні підготовка інформаційних продуктів на випередження є одним із пріоритетних і перспективних напрямів ІАД сучасних бібліотек. Такі матеріали можуть містити експертні оцінки, аналітичні довідки та прогнози розвитку ключових проблем суспільства, що, можливо, стануть актуальними найближчим часом [2]. Зокрема, створена в НБУ імені В. І. Вернадського Служба інформаційно-аналітичного забезпечення органів державної влади (СІАЗ) запровадила випуск щоденного *інформаційного бюлетеня "Вісті з регіону"*¹. Пізніше став виходити *інформаційно-аналітичний журнал "Україна: події, факти, коментарі"*. Серед нових інформаційних продуктів СІАЗ варто назвати бюлетені, підготовлені на основі аналізу оперативної інформації електронних видань: це "Резонанс" та "Національна безпека: геополітичні, соціально-економічні та інші фактори". Фонд Президентів України НБУВ² випускає два *інформаційно-бібліографічних бюлетені: "Україна у відгуках зарубіжної преси" та "Науково-інформаційні ресурси про президентів та інститут президентства"*. Проте всі ці видання містять рубрики, інформаційне наповнення яких досить віддалене від психолого-педагогічних проблем освітньої галузі.

Заслуговує на увагу *інформаційно-аналітичний бюлетень* Національної парламентської бібліотеки України —

¹ <http://esteticamente.ru/siaz.html>

² <http://www.nbuv.gov.ua/bull/j>

"Соціологічні дослідження в бібліотеках" [12], який виходить із 1992 р. у режимі он-лайн³. Хоча це видання адресовано насамперед працівникам галузевої соціологічної служби, водночас воно є корисним і для бібліотекарів, оскільки містить актуальні статті про досвід інноваційної бібліотечної роботи в НПБУ, а також правову інформацію, що стосується роботи книгозбірень і їхнього функціонування загалом. Але знову ж таки психолого-педагогічні питання та проблеми освіти в цьому бюлетені не висвітлюються.

Аналізуючи ІАД бібліотек установ НАПН України, зауважимо, що відкритий доступ до такого виду видання забезпечує тільки інформаційно-аналітичний відділ педагогічних інновацій Інституту інформаційних технологій і засобів навчання — це *інформаційний бюлетень* (без назви)⁴. На сайті цього інституту розміщено архівні випуски видання, починаючи з 2004 р. Бюлетень містить переважно одну-дві аналітичні статті (загальним обсягом дві-три сторінки) із питань освіти: інноваційного досвіду, упровадження інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ), освітніх компетентностей тощо. Проте з початку 2013 р. на порталі інституту відсутня інформація про це видання, тобто можемо висловити припущення, що воно, на жаль, припинило своє існування.

Здійснюючи порівняльну характеристику інформаційної продукції освітянських бібліотек України, не можемо обійти увагою періодичне видання Миколаївської науково-педагогічної бібліотеки — *інформаційний бюлетень "Освітнянин"*⁵, який виходить друком із 1999 р. Слід зауважити, що воно призначене переважно для двох категорій читачів — шкільних педагогів і бібліотекарів. Про це свідчать такі рубрики, як надходження нових видань, тематичні рекомендаційні списки літератури, актуальні статті щодо впровадження ІКТ у шкільних бібліотеках, інформація про конференції, статті про відомих особистостей тощо. Актуальною є рубрика "Від першої особи", де публікується здебільшого інформація, надана директором цієї бібліотеки Т. Роскіною. Аналіз наявних примірників інформаційного бюлетеня "Освітнянин" дає змогу визначити як плюси, так і мінуси цього видання. Зокрема, серед позитивних аспектів варто назвати наявність постійних рубрик, авторських, проте якісних фоторепортажів, вдалої тематичної добірки інфографіки. Бюлетень має девіз і власну емблему, що відображає головну позицію редакційної колегії та бібліотеки загалом. Однак слід констатувати відсутність державної реєстрації друкованого видання, мовну нестабільність, коли різні номери друкуються то українською, то російською, або ж коли один номер містить статті обома мовами. На нашу думку, одним із значних мінусів аналізованого видання є відсутність його електронної версії. На порталі Миколаївської науково-педагогічної бібліотеки містяться лише уривки з цього бюлетеня за 2008 р., а друкований випуск видання обмежився одним номером у 2012 р. Цей факт логічно спонукає до роздумів щодо теперішнього стану та існування інформаційного бюлетеня.

Проаналізувавши ще одне видання — *інформаційний вісник* Наукової бібліотеки Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини "*Бібліотечні вісти*"⁶, відзначимо оригінальність макета, що не лише привертає увагу, а й зацікавлює, оскільки кожен номер цього вісника має свою кольорову гаму. Позитивним фактом також є наявність емблеми бібліотеки, усталених рубрик. Зокрема, цікавим є розділ "Світ українських традицій", де розповідаєть-

ся про національні обряди, релігійні свята тощо. Вважаємо, що важливу роль у змістовному наповненні вісника відіграють інформаційні дописи бібліотекарів на різну тематику та відгуки студентів про університетську бібліотеку, а також новини про її роботу й оголошення, анонси, вітання. Родзинкою видання вважаємо влучно дібрані афоризми відомих особистостей відповідно до тематики кожного номера, а також кольорову інфографіку, вдале застосування шрифтів.

Наукова бібліотека Хмельницького національного університету за рішенням методичної ради наукової бібліотеки від 2004 р. випускає *інформаційний бюлетень "Бібліотека в освітньому просторі"*⁷. Його особливістю є різноманітність тематичного спрямування кожного номера, інформаційно-аналітичні статті яких висвітлюють актуальні питання з досвіду діяльності бібліотек ВНЗ. Варто підкреслити призначення цього видання, розрахованого на широкий загал працівників книгозбірень вищої школи.

Результати дослідження, які містять вибірковий аналіз сайтів освітянських бібліотек, а також наукових публікацій із зазначеної проблеми, переконливо свідчать, що переважна більшість з них обмежується тільки випуском інформаційних списків надходження нових видань. Це, наприклад, інформаційні бюлетені книгозбірень ВНЗ, зокрема наукової бібліотеки Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова "Бібліокур'єр"⁸, наукової бібліотеки Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького "Книжкова скарбниця"⁹, Київського національного університету культури і мистецтв із проблем вищої школи для професорсько-викладацького складу "Освітні інновації у вищих навчальних закладах України"¹⁰, Національного авіаційного університету (без назви)¹¹, а також бібліотеки НАПН України — ДНПБ України імені В. О. Сухомлинського "Нові надходження до Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського"¹² тощо. Неординарним є онлайн-інформування бібліотечного про нові надходження засобами презентації слайдів, як це запропонувала бібліотека Національного фармацевтичного університету¹³. Багато ВНЗ України має друковані інформаційні видання, проте в них, та й то лише в поодиноких випадках, для книгозбірень відведено тільки окремі рубрики.

Тож усі проаналізовані видання містять різноманітну інформацію щодо державного управління у сфері економіки, фінансів, бізнесу, суспільно-політичного життя українського суспільства. Натомість інформаційно-аналітичне забезпечення освітньої галузі, зокрема у сфері педагогіки та психології, не знаходить належного відображення в бібліотечній ІАП. Окрім того, переважна більшість названих видань не мають свідоцтва про державну реєстрацію. На нашу думку, це свідчить передусім про недотримання цими установами вимог чинного українського законодавства, зокрема ст. 11 Закону України "Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні", де значиться, що "державній реєстрації підлягають усі друковані засоби масової інформації, що видаються на території України, незалежно від сфери розповсюдження, тиражу і способу виготовлення" [8], Постанови Кабінету Міністрів України "Про державну реєстрацію друкованих засобів масової інформації, інформаційних агентств та розміри реєстраційних зборів" [7], а також низки нор-

³ http://lib.khnu.km.ua/about_library/metodob/byuletten.htm

⁴ <http://lib.npu.edu.ua/docs/bibliokur.htm>

⁵ <http://biblioteka.cdu.edu.ua/index.php/vidavnicha-diyalnist-biblioteki?id=69>

⁶ <http://knukim.edu.ua/naukovi-vidannya-biblioteki/>

⁷ <http://www.lib.nau.edu.ua/dovidka/>

⁸ http://www.dnpu.gov.ua/scientific_information_work/new_pub/

⁹ <http://lib.nuph.edu.ua/>

³ <http://profy.nplu.org/articles.php?lng=uk&pg=203>

⁴ <http://www.ime.edu.ua/net/bul.html>

⁵ <http://library.mk.ua/vidanya/all.php>

⁶ <http://library.udpu.org.ua/chytachevy/hazeta-bibliotechni-visti>

мативних документів Міністерства юстиції України, щодо обов'язкової реєстрації засобів масової інформації, до яких належать періодичні видання й такі, що продовжуються, а також ті, що виходять під постійною назвою, із періодичністю один і більше номерів (випусків) протягом року.

Отже, на основі аналізу інформаційно-аналітичних видань окремих книгозбірень констатуємо: незважаючи на значні зусилля у сфері реформування стратегічних орієнтирів розвитку бібліотек, створення ними електронних інформаційних баз даних, що передбачають наявність реферативної, бібліографічної та аналітичної складової, спостерігаємо відсутність у бібліотечній мережі ефективного інформаційно-аналітичного видання з психолого-педагогічних питань, яке забезпечувало б сучасного користувача необхідною інформацією. Нині склалася ситуація, коли фактично жодна з освітніх бібліотек системно не займається інформаційно-аналітичним забезпеченням освітньої галузі. Тому, на наш погляд, створення галузевого інформаційно-аналітичного періодичного видання з психолого-педагогічних питань сприятиме систематизованому дослідженню тенденцій та формуванню перспектив розвитку, а також упровадженню системи інформаційно-аналітичного забезпечення освітньої галузі України, яку розробляє ДНПБ України імені В. О. Сухомлинського¹⁴.

Концептуальні пропозиції. Зауважимо, що однією з причин гальмування або нерозуміння освітніх реформ є відсутність оперативного розповсюдження важливої аналітичної інформації в повному її обсязі [13]. Саме тому потреба створення періодичного ГІАВ з психолого-педагогічних питань на базі ДНПБ України імені В. О. Сухомлинського як науково-методичного центру мережі освітніх бібліотек МОН України та НАПН України є очевидною. У результаті науковці та практики отримуватимуть не лише затребувану, а й оперативну інформацію з актуальних проблем галузі. Виходячи з цього, у 2013 р. у рамках НДР "Наукова організація інформаційної діяльності галузевого бібліотечного комплексу Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського" було започатковано розроблення моделі¹⁵ галузевого інформаційно-аналітичного бюлетеня з питань освіти як одного з важливих напрямів науково-видавничої та інформаційно-аналітичної діяльності освітніх бібліотек.

Першим кроком у розробленні цього інформаційно-аналітичного продукту стало обговорення проекту та вироблення концептуальних положень інформаційно-аналітичного бюлетеня на засіданнях вченої ради ДНПБ України імені В. О. Сухомлинського, під час заходів НАПН України, присвячених формуванню інформаційних ресурсів з питань педагогіки, психології та освіти України. Відповідно до новітніх умов конкурентоспроможності, кожне видання по-

требує підвищення свого рейтингу, а тому має бути презентабельним: тематичне наповнення, обкладинка, верстання, концептосфера видання — усе має відповідати нинішнім вимогам та стандартам видавничої справи. Вважаємо, що для функціонування такого видання на сучасному інформаційному ринку необхідно:

— створити якісний професійний дизайн, продуману структуру;

— розвивати потужну читачку аудиторію серед освітян, зокрема управлінців освітніх закладів, працівників бібліотечно-інформаційної сфери тощо;

— передбачити наявність перекладної версії видання іноземними мовами;

— передбачити функцію тематичного пошуку інформації за ключовими словами, керуючись потребами користувача щодо швидкого пошуку, "видимості" у мережі та безоплатного доступу до інформаційних ресурсів;

— здійснювати індексацію в міжнародних базах даних і пошукових системах, що сприятиме інтеграції в глобальні інформаційні ресурси;

— підвищувати рейтинг видання, популяризувати його як елемент документної комунікації бібліотеки.

Окрім того, розгортання повномасштабної загальнодержавної системи наукометричного моніторингу інформаційних ресурсів та інтеграція наукових періодичних видань України в престижні міжнародні бази даних вимагає впровадження реєстрації не лише наукових видань, а й галузевої періодики на основі сучасних технологічних платформ, наприклад Open Journal Systems.

Щоб зацікавити читачів, необхідно не лише викликати інтерес до видання, а й затримати їхню увагу. Тому для створення ефективної моделі, а потім і випуску конкурентоспроможного, якісного галузевого інформаційно-аналітичного періодичного видання важливим є дотримання вимог щодо наявності цитувань, посилянь на інноваційний вітчизняний та зарубіжний досвід, висвітлення гострих, актуальних питань у галузі, забезпечення належного редагування матеріалів, залучення до співпраці провідних вітчизняних і зарубіжних фахівців відповідної сфери, налагодження спілкування зі своєю аудиторією (зворотний зв'язок). Загалом базові критерії якісного галузевого інформаційно-аналітичного періодичного видання залишаються незмінними: повнота й усебічність висвітлення актуальних питань; аналітична інтерпретація інформації в цікавій та доступній формі; логічний виклад матеріалу, поміркований неагресивний стиль; неупередженість та високоетичний підхід до справи; зацікавленість у загальнолюдських проблемах. Тож створення бібліотекою такого аналітичного продукту, як галузеве інформаційно-аналітичне періодичне видання забезпечить можливість будь-якій книгозбірні бути навігатором у необмеженому масиві інформації, що вигідно відрізнятиме її серед інших комунікативних структур.

Із урахуванням фахових потреб управлінців та науковців освітньої галузі можна виокремити такі *перспективні напрями* щодо створення інформаційно-аналітичної продукції:

— моніторинг ЗМІ з актуальних питань педагогіки, психології та освіти;

— підготовка оглядово-аналітичних документів для науково-дослідних проектів, здійснюваних НАПН України;

— формування галузевої аналітичної БД із психолого-педагогічних питань;

— вивчення, узагальнення та застосування інноваційного досвіду роботи вітчизняних та зарубіжних інформаційно-аналітичних структур, передусім провідних бібліотек України;

— залучення науковців НАПН України як експертів з проблем теорії педагогіки з метою створення якісних оглядово-аналітичних документів;

¹⁴ Метою побудови та впровадження системи інформаційно-аналітичного забезпечення освітньої галузі України є подальший розвиток науково-інформаційного забезпечення потреб освітян шляхом сприяння в забезпеченні співробітників наукових установ, управлінців, а також окремих практиків цієї сфери якісними оглядово-аналітичними документами, які підготовлено на основі впровадження сучасних ІКТ у бібліотечно-бібліографічні процеси, інноваційних підходів щодо представлення інформації, формування та використання в бібліотечних установах сучасних електронних інформаційно-аналітичних ресурсів [5, с. 10].

¹⁵ Термін "модель" у створенні й виробництві періодичних видань уперше було введено російським дослідником О. Кисельовим. Він відзначає, що, на відміну від літературних творів, періодичні видання — це багато номерів, де модель поєднує усі за ознаками оформлення. Про модель періодичної продукції можна сказати, що вона є принциповою, оскільки на її основі вирішують питання оформлення кожного номера в подальшому [3].

— налагодження партнерства та кооперації з аналітичної діяльності, що сприятиме підвищенню професійного рівня підготовки й кваліфікації працівників бібліотечно-інформаційної сфери та упровадженню інноваційних методів роботи в практику діяльності фахівців освітянських бібліотек [6].

Основні переваги створення подібного інформаційного продукту на базі ДНПБ України імені В. О. Сухомлинського вбачаємо в реалізації таких функцій:

— популяризація вторинної науково-аналітичної інформації, а також результатів інноваційного наукового досвіду НАПН України, ДНПБ України імені В. О. Сухомлинського та провідних книгозбірень мережі освітянських бібліотек МОН України;

— розширення галузевих сегментів педагогічної науки, освіти і практики реферативною інформацією та різновидами аналітичних документів, створюваних ДНПБ України імені В. О. Сухомлинського;

— упровадження інноваційних методів роботи в практику діяльності фахівців освітянських бібліотек;

— вирішення завдань щодо інтегрування бібліотек у світову інформаційну інфраструктуру та посилення їхньої ролі в реалізації державної інформаційної та освітньої політики;

— упровадження інформаційно-комунікаційних технологій у бібліотечно-бібліографічні процеси ДНПБ України імені В. О. Сухомлинського, галузевих установ НАПН України та мережі освітянських книгозбірень МОН України;

— підвищення кваліфікації практиків освітньої галузі, удосконалення професійних компетенцій бібліотечних працівників;

— створення єдиного вікна доступу до інтегрованого галузевого інформаційного ресурсу з питань освіти.

Із усього сказаного можна зробити висновок, що аналіз інформаційно-аналітичної діяльності освітянських книгозбірень, зокрема їхніх інформаційних продуктів, дає підстави стверджувати, що на сьогодні цей напрям роботи бібліотечних установ перебуває в процесі становлення. Констатуючи відсутність галузевого інформаційно-аналітичного періодичного видання з психолого-педагогічних питань, зауважимо, що це призводить до зниження рівня забезпечення управлінців освітньої сфери галузевою науково-аналітичною інформацією. На цій підставі запропоновано створення такого видання на базі ДНПБ України імені В. О. Сухомлинського як засобу популяризації науково-інформаційної діяльності освітянських бібліотек у сфері забезпечення педагогічної освіти, науки і практики України аналітичними, реферативними і бібліографічними ресурсами педагогічно-освітньої тематики, що сприятиме розширенню та вдосконаленню активних форм інформаційно-аналітичного обслуговування усіх категорій користувачів, активізації інтеграції інформаційних ресурсів із психолого-педагогічних питань у мережі освітянських бібліотек МОН України та НАПН України й підвищенню якості корпоративних комунікацій.

Список використаної літератури

1. Бондаренко В. Технологія створення і специфіка використання інформаційно-аналітичного продукту в контексті запитів сучасних замовників / В. Бондаренко // Наукові праці Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського. — 2009. — Вип. 25. — С. 305—314.
2. Грогуль О. М. Інформаційний продукт інформаційно-аналітичної діяльності бібліотек / О. М. Грогуль // Інформаційна освіта та професійно-комунікативні технології ХХІ століття : зб. матеріалів Міжнарод. наук.-практ. конф. / Одес. нац. політехн. ун-т [та ін.]. — Одеса, 2011. — С. 82—84.
3. Іващенко О. В. Теоретичні принципи моделювання журналів / О. В. Іващенко // Вісник Харківської державної академії дизайну і мистецтв. — 2003. — Вип. 3. — С. 39—46.
4. Карпенко О. Аналітична діяльність Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського в системі інформаційного забезпечення освітянської галузі / О. Карпенко // Україна: події, факти, коментарі. — 2010. — Вип. 24. — С. 72—75.
5. Концептуальна модель системи інформаційно-аналітичного забезпечення педагогічної науки, освіти і практики України / НАПН України, Держ. наук.-пед. б-ка України ім. В. О. Сухомлинського ; [уклад. О. М. Яценко]. — К. : Ін-т обдарованої дитини НАПН України, 2010. — 28 с.
6. Пономаренко Л. О. Становлення та розвиток інформаційно-аналітичної діяльності в Державній науково-педагогічній бібліотеці України імені В. О. Сухомлинського / Л. О. Пономаренко // Наукові праці Національної науково-педагогічної бібліотеки України ім. В. О. Сухомлинського. — 2008. — Вип. 2 : Всеукраїнський інформаційний ресурс з питань психолого-педагогічної науки і освіти: сучасний стан та шляхи розвитку. — С. 241—250.
7. Про державну реєстрацію друкованих засобів масової інформації, інформаційних агентств та розміри реєстраційних зборів : Постанова Кабінету Міністрів України № 1287 від 17.11.1997 // Верховна Рада України : [офіц. веб-портал]. — К., 2013. — Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1287-97-%D0%BF>. — Назва з екрана. — Дата звернення: 04.11.2013.
8. Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні : Закон України від 16 листопада 1992 року № 2782 // Відомості Верховної Ради України. — 1993. — № 1. — Ст. 1.
9. Про затвердження Положення про мережу освітянських бібліотек МОН України та АПН України : наказ № 334/31 від 30.05.2003 // Закон и норматив : [сайт]. — К., 2013. — Режим доступу: http://www.zakon-i-normativ.info/index.php/component/lica/index.php?option=com_lica&p=0&base=1&menu=287438&u=1&type=1&view=text. — Назва з екрана. — Дата звернення: 04.11.2013.
10. Про створення Державної науково-педагогічної бібліотеки України : постанова Кабінету Міністрів України № 2018-99-п від 30.10.1999 // Kodeksy.com.ua : [сайт]. — К., 2013. — Режим доступу: http://kodeksy.com.ua/norm_akt/source-КМУ/type-Постанова/2018-99-п-30.10.1999/htm. — Назва з екрана. — Дата звернення: 04.11.2013.
11. Рогова П. І. Система науково-інформаційного забезпечення освітянської галузі України: стан та перспективи / П. І. Рогова // Педагогічна і психологічна науки в Україні : [зб. наук. пр.] до 15-річчя АПН України / АПН України ; [ред. рада: В. Г. Кремень (гол.) та ін.]. — К., 2007. — Т. 1: Теорія та історія педагогіки. — С. 195—208.
12. Соціологічні дослідження в бібліотеках : інформ.-аналіт. бюл. — 2010. — Вип. 36 / уклад. Т. Богуш. — 35 с.
13. Яценко О. М. Роль Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського в інформаційно-аналітичному забезпеченні фахових потреб учених і практиків освітянської галузі держави / О. М. Яценко // Наукові праці Державної науково-педагогічної бібліотеки України ім. В. О. Сухомлинського. — 2008. — Вип. 1 : Науково-інформаційне забезпечення освітянської галузі України. — С. 149—159.

Проанализированы периодические издания как разновидность информационных продуктов библиотек. Обоснована перспектива разработки модели отраслевого информационно-аналитического бюллетеня по психолого-педагогическим вопросам как одного из важных направлений научной-издательской, а также информационно-аналитической деятельности образовательных библиотек, в частности учреждение такого издания на базе ГНПБ Украины имени В. А. Сухомлинского.

Analyzes periodicals as a kind of information products of libraries. Grounds the prospects of elaborating a new model of a branch information-and-analytic bulletin on psychological and pedagogical problems as one of the most important tendencies to research-and-book publishing and information-and-analytic activities of educational libraries including the creation of such an edition on the basis of V. Sukhomlynskyi State Scientific and Pedagogical Library of Ukraine.

Надійшла в редакцію 28 листопада 2013 року